

לפחות באותה מידת דריכות וענין כועדת-הסנט שבפניה הם מושמעים.

האמנם נוצר דיאלוג?

המשטרים, בשתי המעצמות, נבדלים זה מזה. שתי החברות פועלות באורח שונה לחלוטין. בעוד כל צעד אמריקאי מסוג אלה שנדונים כאן גלוי ומטרתו ברורה, אין הדברים כן בצד הסובייטי. והשאלה המתעוררת היא: האמנם מאזינים ראשי ברית-המועצות לרמזים האמריקאיים? האם מתחשבים בהם? במשך תקופה ארוכה לא היו כל סימנים אשר יעידו על תשובה חיובית. דומה היה כי שני הצדדים מצהירים הצהרות החול-פות אלה על פני אלה כמעט ללא פגיעת-גומלין ביניהן, ללא דיאלוג של ממש.

לאחרונה הופגנה לפחות דוגמה אחת המוכיחה כי דיאלוג זה קיים. יתכן והדוגמה היא בלתי-מחייבת; ובכל זאת הנה עדות ראשונה. לפני כשנתיים נתפרסם בברית-המועצות קובץ מאמר רים, „האסטרטגיה הצבאית“, ערוך על-ידי המרשל סוקולובסקי, ואשר הופיע כבר בכמה וכמה תרגומים. ספר זה זכה להערכה רבה ביותר בארצות-הברית; הרבה מאמרים, הרבה ביקורות והרבה ויכוחים באו בעקבותיו. והנה, לאחרונה הופיעה בברית-המועצות מהדורה חדשה לספר — ומענין כי מהדורה חדשה זו מתיחסת לביקורת האמריקאים על המהדורה הראשונה ומגיבה עליה. הוכנסו בספר שינויים רבים, שבחלקם באים לסלק אי-הבנות שנוצרו אצל האמריקאים, או מתקנים ניסוחים, כנראה בעקבות ההערות שהושמעו בצד השני.

כאמור, זוהי התחלה פחותה מאוד. אך יתכן והיא מסמלת את ראשיתה של תקופת יתר-רגישות — בשני הצדדים — למירוץ-

החימוש בכלל; ושל עירנות מוגברת לדרכים לריסונו, לקיצוץ בהוצאותיו, להקטנת הסכנות הטמונות בו.

עתידו של המירוץ הבינ-אומי

בשלב הנוכחי הגיע מירוץ-החימוש לדרגה בה נדמה זו הפעם הראשונה מאז תום מלחמת-העולם השנייה, שאין צפויה הופעתו של איזה כלי-נשק תוקפני חדש בעל-משקל בעתיד הקרוב. המעבר למפציץ כבד-יותר, החלפה הדרגית של המפציץ בטייל-הבאליסטי, הכנסת טילים בעלי דלק מוצק במקום בעלי דלק נוזלי, המגמה לעבור מבסיסי-שיגור סטטיים לבסיסי-שיגור קומפקטיים וניידים כגון צוללות ה„פולאריס“ — כל אלה היו, במהלך השנים האחרונות, התפתחויות טבעיות וצפויות-מראש. לא כן המצב עתה. כיום הגענו למעין הפוגה, לשיא מסוים — זמני-לפחות — במירוץ.

התוצאה הבלתי-ימנעת כמעט, היא ירידה צפויה בהוצאות-ההגנה של ארצות-הברית בשנים הקרובות; ירידה העשויה להביא להאטה בקצב המירוץ, שבין ארצות-הברית לברית-המועצות, מבלי שאיש נתכון לכך מלכתחילה.

העובדה שהתפתחות זו באה במקביל לאוירת ההפשרה היחסית השוררת כיום ביחסי מזרח-מערב היא מקרית אָמנם; אולם שתי התפתחויות אלה עשויות להשפיע אחת על רעותה. התור צאה האפשרית — אם כי הפרדוקסלית — היא שללא כל תהליך של פירוק-נשק פורמאלי תושג אולי הרגעה במירוץ-החימוש הגרעיני-האסטרטגי, ויתפתח מעין דיאלוג מודע בין מזרח למערב, אשר — באם יצליח ובאם יתנהל בתבונה — יעלה בחשיבותו ובהישגיו פי כמה וכמה על אלה של שיחות פירוק-הנשק הרשמיות.

חיל האויר במלחמת העולם הראשונה

(תוספת למאמר „מערכת הכחדה — סנוברג, 1914“)

צאח סא"ר מ. ג'יחון

חילות-האויר, אשר בעת פרוץ מלחמת-העולם הראשונה נמצאו עדיין בחיתוליהם, הוכיחו את ערכם הרב כבר במערכת סנוברג. לאחר שמתוסי של „גף האויר“ הרוסי, שהנמיכו טוס, הופלו באש נגד-מתוסיס מאולתרת של הגייסות הגרמניים. נשאה בידו חיל-האויר הגרמני שליטה בלתי-מופרעת במרחב האוירי. כתוצאה, היה למתוסיס חלק חיוני בהצ-לחת הגרמנים — הן כמקיימי הקשר בין המפקדות והן בתפקידי תצפית וסיוור. אשר

לקשר — יש לזכור כי בהיעדר קשר אל-חוטי תקין ונייד ומפאת ממדיו של שדה-המערכה והתנועות רבות-ההיקף, נותק, לעתים תכופות, הקשר בין העוצבות הגרמניות לבין מפקדת הארמיה, ואף בינן לבין עצמן. דוג-מה לפעולת חיל-האויר (בשני התחומים הנ"ל במשולב) ישמש בוקרו של יום ה-30 באור-גוסט. ביום זה עמד מפקד הקורפוס ה-1, פון פרנסוא, להוציא את שארית כוחותיו ממר-חב סולדאו (ראה המפה — חוב' קס"א עמ'

ביבליוגרפיה בסיסית

למאמר „מערכת-הכחדה — סנוברג, 1914“

1. Hindenburg — Aus Meinem Leben
2. Lundendorff — Meine Kriegererinnerungen
3. François — Marneschlacht u. Tannenberg
4. Deutsches Reichsarchiv — Tannenberg
5. Golowin — The Russian Campaign of 1914
6. Nicolaiew — Army Quarterly—Oct. 1962 and Oct. 1963
7. Ironside — Tannenberg
8. ברברה טוכמן — אבגוסט 1914